

ALGORİTMA VE PROGRAMLAMA I

HAFTA 6 GİRİŞ/ÇIKIŞ KOMUTLARI VE OPERATÖRLER

Ders İçeriği: Hafta 6

- Veri Çıkış Komutları
- Veri Giriş Komutları
- Operatörler
- Örnekler

Veri Çıkış Komutları

- Programların çıktısını ekrana yazdırmak için kullanılır.
- Java'da giriş/çıkış işlemleri için System sınıfı fonksiyonları kullanılır.
- System sınıfı, java.lang paketi içindedir ve tüm Java programları bu paketi otomatik olarak yükler; bu nedenle import java.lang; satırına gerek yoktur.
- Bu yüzden her Java programı System sınıfını otomatik olarak içerir.

Veri Çıkış Komutları

- System.out değişkeni standart çıkışı sağlar.
- Bilgisayarların standart çıkış birimi ekrandır.
- System sınıfı içerisinde tanımlı print(), println() ve printf() metotları ile ekrana çıktı göndermek için kullanılır.
  - System.out.print(); //imleç verinin bitiminde bekler
  - System.out.println(); //imleç bir alt satır başında bekler
  - System.out.printf(); //çıktıyı biçimli yazdırmada kullanılır

Veri Çıkış Komutları

➤ Özel Karakterler

- Bazı özel karakterler (escape characters) sözel ifadeler arasında kullanılarak formatlı çıktılar elde edilebilir.

Özel Karakter	Anlamı
<code>\n</code>	Yeni satır
<code>\t</code>	Tab
<code>\b</code>	Geri tuşu
<code>\r</code>	Satırbaşı
<code>\\</code>	Ters bölü çizgisi
<code>\'</code>	Tekli kesme işareti
<code>\"</code>	Çifte kesme (tırnak)
<code>\ddd</code>	Octal (Sekiz tabanlı)
<code>\xdd</code>	Hexadecimal (onaltı tabanlı)
<code>\udddd</code>	Unicode karakter Kodu (16 bitlik)

Veri Çıkış Komutları

➤ Özel Karakterler

```
public class Main {  
    public static void main(String[] args) {  
        System.out.println("Birinci satır\nİkinci satır");  
    }  
}
```

Birinci satır
İkinci satır

```
public class Main {  
    public static void main(String[] args) {  
        System.out.println("Ad\tSoyad\tYaş");  
        System.out.println("Ali\tVeli\t25");  
    }  
}
```

Ad	Soyad	Yaş
Ali	Veli	25

Veri Çıkış Komutları

➤ Sözel İfadelerin Yazdırılması

- Sözel ifadeler yani metinler yazdırılırken mutlaka çift tırnak ("") içerisine yazılmalıdır.

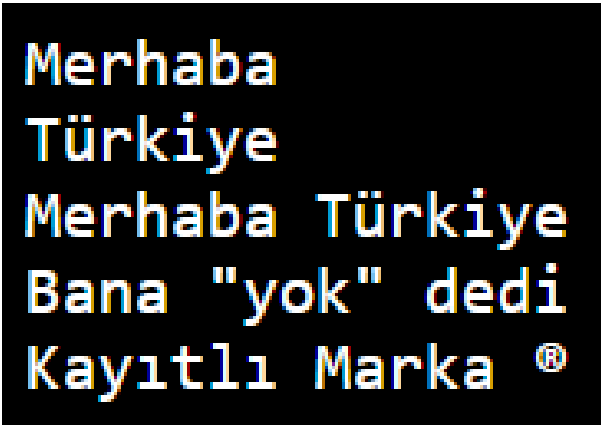
```
public class Main {  
    public static void main(String[] args) {  
  
        System.out.println("Bu cümle ekrana yazdırılır!");  
        System.out.println(Bu cümle hataya neden olur.);  
  
    }  
}
```

Veri Çıkış Komutları

➤ Sözel İfadelerin Yazdırılması

- Özel karakterler ile formatlı çıktılar elde edebilir veya farklı karakterleri yazdırabiliriz.

```
System.out.println("Merhaba\nTürkiye");  
System.out.println("Merhaba\tTürkiye");  
System.out.println("Bana \"yok\" dedi");  
System.out.println("Bana \"yok\" dedi");    \\Hata!  
System.out.println("Kayıtlı Marka \u00AE");
```



```
Merhaba  
Türkiye  
Merhaba Türkiye  
Bana "yok" dedi  
Kayıtlı Marka ®
```

Veri Çıkış Komutları

➤ Sayısal İfadelerin Yazdırılması

- Sayısal değerler ekrana yazdırılırken doğrudan `print()` metodunun içine yazılır.
- Hatta metot içerisinde matematiksel işlemler yapılabilir ve ekrana işlem sonucu yazdırılır.

```
System.out.println(358);  
System.out.println(3 + 3);  
System.out.println(2 * 5);
```

```
358  
6  
10
```

Veri Çıkış Komutları

➤ Değişkenlerin Yazdırılması

- Değişkenler yazdırılırken değişken ismi print() ifadesinin içine yazılır.

```
int a=650;  
String b="Java Metni";  
System.out.println(a);  
System.out.println(b);
```

```
650  
Java Metni
```

- Farklı ifadeleri yan yana yazdırmak için + işareti kullanılır.

```
System.out.println(a + b);  
System.out.println(a+" "+b);  
System.out.println(a+" nin karesi = "+a*a);
```

```
650Java Metni  
650 Java Metni  
650 nin karesi = 422500
```

Veri Çıkış Komutları

➤ Java'da Çıktının Biçimlendirilmesi

- printf ve format metotları kullanılır.
- Biçimlendirme için özel karakterler ile birlikte dönüşüm (conversion) ve biçim belirleyici (format specifiers) karakterler kullanılır.
- Kullanım şekli:

➤ % [Değişken_damgası\$][Bayrak][Genişlik][.Hassasiyet]Değişim Karakteri

Örnek

```
public class Main {  
    public static void main(String[] args) {  
        System.out.printf("Merhaba %s! Bugün %d derece.\n", "Dünya", 25);  
    }  
}
```

Veri Çıkış Komutları

➤ Java'da Çıktının Biçimlendirilmesi

- Anlamları:
- %   Dönüşümü başlatan simge
- []   Bu parantezlerin içleri isteğe bağlıdır. Gerekli ise yazılır.
- Değişken_damgası\$ Değişken değeri için yer tutucu; değişkenin çıktıda nereye konuşlanacağını belirtir.
- Bayraklar: - , ^ , 0 , #
- Değişim Karakteri: d,o,x,f,g,a,c,s,b,h,n harfleri ile özel biçimlendirme sağlanır.

Veri Çıkış Komutları

➤ Java'da Çıktının Biçimlendirilmesi

- Özel biçimlendirme karakterleri

Karakter	Anlamı	Karakter	Anlamı
b	Boolean	s	String
d	Desimal	c	Karakter
h	Hex. Küçük harf	tr ve tT	12 ve 24 zaman
H	Hex. Büyük harf	tc	Tarih ve zaman
f	Ondalık sayı	tl ve tM	Saat ve dakika
e	Ondalık bilimsel	tb ve tm	Ay adı ve ay sıra no
g	Ondalık kısa	tD	Kısa Tarih

Veri Çıkış Komutları

➤ Java'da Çıktının Biçimlendirilmesi

- Özel biçimlendirme karakterleri

```
public class Main {  
    public static void main(String[] args) {  
        int sayi = 124;  
        System.out.printf("Sayı: %06d", sayi);  
    }  
}
```

Sayı: 000124

Bu örnekte %06d, 6 haneli bir sayı ve önünde sıfırlarla doldurulmuş biçim kullanır.

Veri Çıkış Komutları

➤ Java'da Çıktının Biçimlendirilmesi

```
int x=10; double d=7.8;
System.out.printf("x=%d \n", x);
System.out.printf("d=%f \n", d);
System.out.printf("x=%d \t d=%f \n", x, d);
System.out.printf("x=%10d d=%30f \n", x, d);
System.out.printf("d=%40.3f ", d);
```

x=10

$d=7,800000$

x=10   d=7,8000000

x= 10 d= 7,800000

d= 7,800

Veri Giriş Komutları

- Java'da veri girişi yani klavyeden veri girişi için genellikle Scanner sınıfı kullanılır.
- java.util paketi içinde tanımlı bu sınıfı kullanmak için önce paketin programa eklenmesi gerekir (import).
- Sonrasında Scanner sınıfına ait bir nesne üretilir ve bu nesne kullanılarak veri girişi sağlanır.
- Değişken tipine göre veri okumak ve ilgili değişkene aktarmak için Scanner sınıfının farklı metotlarından faydalanılır.

Veri Giriş Komutları

Metot	Anlamı
nextBoolean()	boolean tipinde veri girişleri için
nextByte()	byte tipinde veri girişleri için
nextDouble()	double tipinde veri girişleri için
nextFloat()	float tipinde veri girişleri için
nextInt()	int tipinde veri girişleri için
nextLong()	long tipinde veri girişleri için
nextShort()	short tipinde veri girişleri için
next()	string tipinde veri girişleri için (ilk boşluğa kadar)
nextLine()	string tipinde veri girişleri için (tüm satırı alır)

Veri Giriş Komutları

```
import java.util.Scanner;
```

```
public class Main {
```

```
    public static void main(String[] args) {
```

```
        Scanner oku = new Scanner(System.in);
```

```
        System.out.print("Yaşınız :");
```

```
        byte yas=oku.nextByte();
```

```
        System.out.println(yas);
```

```
        System.out.print("Adınız :");
```

```
        String isim=oku.next();
```

```
        System.out.println(isim);
```

```
        System.out.print("Ondalık sayı giriniz :");
```

```
        float sayi=oku.nextFloat();
```

```
        System.out.println(sayi);
```

```
        System.out.print("Sayı giriniz :");
```

```
        int ikili =oku.nextInt( radix: 2); // 2 lik tabanda al
```

```
        System.out.println(ikili);
```

```
    }
```

```
}
```

Yaşınız :19

19

Adınız :Sıla

Sıla

Ondalık sayı giriniz :45

45.0

Sayı giriniz :1001110

78

Veri Giriş Komutları

```
import java.util.Scanner;
```

```
class Main {  
    public static void main(String[] args) {  
  
        Scanner oku = new Scanner(System.in);  
  
        System.out.println("Cinsiyetinizi Giriniz:");  
        String metin=oku.next();  
        char karakter=metin.charAt(0);  
        System.out.println(karakter);  
  
    }  
}
```

```
Cinsiyetinizi Giriniz:  
Kadın  
K
```

Operatörler

➤ Aritmetik Operatörler

Operatör	İşlevi	Örnek
+	Toplama	$x + y$
-	Çıkarma	$x - y$
*	Çarpma	$x * y$
/	Bölme	x / y
%	Mod (Kalan)	$x \% y$
++	Bir arttırma	$++x$
--	Bir azaltma	$--x$

Operatörler

➤ Aritmetik Operatörler

Operatör	Açıklama	Örnek
+	Toplama	$a + b$
-	Çıkarma	$a - b$
*	Çarpma	$a * b$
/	Bölme	a / b
%	Mod alma (kalan)	$a \% b$

Operatörler

➤ Atama Operatörleri

Operatör	Açıklama	Örnek
=	Atama	a = 5
+=	Toplayarak atama	a += 2
-=	Çıkararak atama	a -= 3
*=	Çarparak atama	a *= 4
/=	Bölerek atama	a /= 2
%=	Mod alarak atama	a %= 3

Operatörler

- Karşılaştırma Operatörleri
- Değerler birbiri ile karşılaştırır ve sonuç true veya false değeri alır.

Operatör	Açıklama	Örnek
<code>==</code>	Eşit mi?	<code>a == b</code>
<code>!=</code>	Eşit değil mi?	<code>a != b</code>
<code>></code>	Büyük mü?	<code>a > b</code>
<code><</code>	Küçük mü?	<code>a < b</code>
<code>>=</code>	Büyük veya eşit mi?	<code>a >= b</code>
<code><=</code>	Küçük veya eşit mi?	<code>a <= b</code>

Operatörler

➤ Mantıksal Operatörler

- Karşılaştırma operatörlerini birleştirmek için kullanılabilir.
- Değişkenler arası mantıksal duruma göre sonuç true veya false değeri alır.

Operatör	Anlamı	Örnek
&&	Her iki ifade de doğru ise sonuç true	$x < 5 \ \&\& \ x < 10$
	İfadelerden bir tanesi doğru ise sonuç true	$x < 5 \ \ x < 4$
!	Mantıksal ifadenin değilini alır	$!(x < 5 \ \&\& \ x < 10)$

Operatörler

➤ Bit Düzeyinde Operatörler

- Bit seviyesinde işlem yapmak için kullanılan operatörlerdir.

Operatör	Anlamı	Örnek
	veya	$a b$
&	ve	$a \& b$
^	Özel veya (xor)	$a \wedge b$
~	değil	$\sim a$
<<	Sola kaydırma	$a << 2$
>>	Sağa kaydırma	$a >> 4$

Operatörler

➤ Bit Düzeyinde Operatörler

Operatör	Açıklama	Örnek	Sonuç (İkili)	Sonuç (Ondalık)
&	Bit düzeyinde VE (AND)	5 & 3	0101 & 0011	0001
	Bit düzeyinde VEYA (OR)	5 3	0101 0011	0111
^	Bit düzeyinde Özel VEYA (XOR)	5 ^ 3	0101 ^ 0011	0110
~	Bit düzeyinde DEĞİL (NOT)	~5	~0101	1010
<<	Sol kaydırma	5 << 1	0101 << 1	1010
>>	Sağ kaydırma	5 >> 1	0101 >> 1	0010
>>>	Sıfır doldurarak sağ kaydırma	-5 >>> 1	...1011 >>> 1	...111101

```
int a = 5; // 0101 (ikili)
int b = 3; // 0011 (ikili)
int result = a & b; // 0001 (ikili) = 1 (ondalık)
System.out.println(result);
```

```
int a = 5; // 0101 (ikili)
int result = a << 1; // 1010 (ikili) = 10 (ondalık)
System.out.println(result);
```

```
int a = 5; // 0101 (ikili)
int result = a >> 1; // 0010 (ikili) = 2 (ondalık)
System.out.println(result);
```

Operatörler

➤ Atama Operatörleri

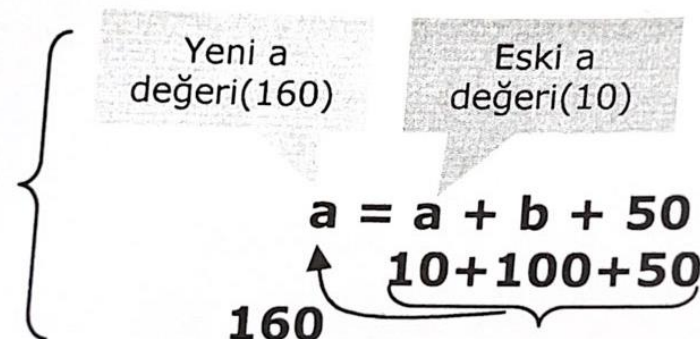
- Atamalarda eşitliğin soluna tek bir değişken gelir ve başka bir değişken veya sayı gelemmez.
- Eşitliğin sağında ise başka değişken, sabit veya operatör olabilir.

$a + b = 120;$ //Hatalı

$a = a + b - 120;$ //Geçerli

- Atamalarda önce eşitliğin sağ tarafı hesaplanır ve sonuç sol tarafa atanır.

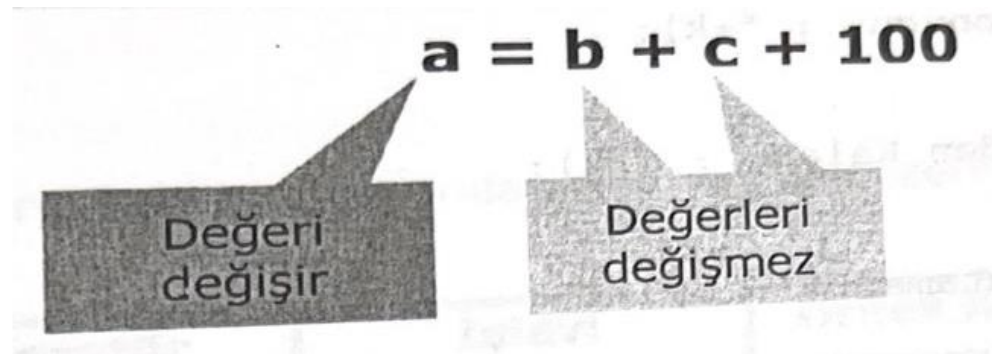
Programlamada
değer atama
yapısı gösterimi

Operatörler

➤ Atama Operatörleri

- Atamalarda eşitliğin sağındaki değişkenlerin değeri ++ ve -- operatörleri dışında hiçbir zaman değişmez.

Operatörler

➤ Atama Operatörleri

- ++ ve – operatörleri atama ifadelerinde kullanılırken sağda ve solda olmaları arasında fark vardır.

- Örnek:

```
int a,b=100;
```

```
a=b++;      //a=100 ve b=101
```

```
a=++b;      //a=101 ve b=101
```

```
a=b--;      //a=100 ve b=99
```

```
a=--b;      //a=99 ve b=99
```

Operatörler

➤ Bit Operatörleri

a	b	a b	a & b	a ^ b	~a
0	0	0	0	0	1
1	0	1	0	1	0
0	1	1	0	1	1
1	1	1	1	0	0

a	b	a b	a & b	a ^ b	~a
00101010	00001111	00101111	00001010	00100101	11010101

42

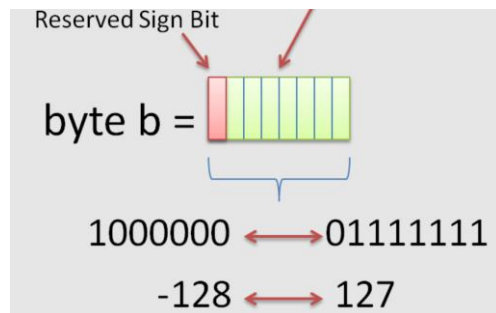
15

47

10

37

-43

Nasıl -43 çıkıyor? İlk bit işaret biti eğer 1 olursa negatif anlamına geliyor.

Örnekte geri kalan değerler toplamı **88**, 128'den çıkarılması gerekiyor. $128 - 85 = 43$. İşaret bitiyle birlikte -43

Operatörler

➤ Bit Operatörleri

```
class Main {  
    public static void main(String[] args) {  
  
        byte a = 42;  
        byte b = 15;                                47  
        System.out.println(a | b);                  10  
        System.out.println(a & b);                  37  
        System.out.println(a ^ b);                  -43  
        System.out.println(~ a);                    168  
        System.out.println(42 << 2);  
    }  
}
```

168 hesabında işaret biti bilgisi verilmediğinden işaret biti göz ardı edilerek hesaplanmıştır.

Operatörler

➤ Operatörlerde İşlem Önceliği

İşlem Önceliği	Operatör	İşlem Önceliği	Operatör
1	x++, x--, ., []	8	&
2	++x, --x, ~, -x, !	9	^
3	*, /, %	10	
4	+, -	11	&&
5	<<, >>	12	
6	<, >, <=, >=	13	?:
7	==, !=	14	Atama operatörleri

Örnekler

➤ Örnek 1:

```
class Main {  
    public static void main(String[] args) {  
  
        int x = 10;        int y = 3;  
        System.out.println("x + y = " + (x + y) );  
        System.out.println("x - y = " + (x - y));  
        System.out.println("x * y = " + x * y);  
        System.out.println("x / y = " + x / y);  
        System.out.println("x % y = " + x % y);  
        System.out.println("x++    = " + x++ );  
        System.out.println("y--    = " + y-- );  
  
    }  
}
```

x + y = 13

x - y = 7

x * y = 30

x / y = 3

x % y = 1

x++ = 10

y-- = 3

Örnekler

➤ Örnek 2:

```
public static void main(String[] args) {  
    int x = 10;           float y = 3.0f;           double z = 3.0;  
    System.out.println("x + y = " + (x + y) );  
    System.out.println("x - y = " + (x - y));  
    System.out.println("x * y = " + x * y);  
    System.out.println("x / y = " + x / y);  
    System.out.println();  
    System.out.println("x + z = " + (x + z) );  
    System.out.println("x - z = " + (x - z));  
    System.out.println("x * z = " + x * z);  
    System.out.println("x / z = " + x / z);  
}
```

x + y = 13.0
x - y = 7.0
x * y = 30.0
x / y = 3.3333333

x + z = 13.0
x - z = 7.0
x * z = 30.0
x / z = 3.3333333333333335

Örnekler

➤ Örnek 3:

```
public static void main(String[] args) {  
  
    int x = 5; int y = 3; int z = 8; int t = 11;  
    System.out.println("--x * --x = " + --x * --x) ;  
    System.out.println(++y * ++y = " + ++y * ++y) ;  
  
    System.out.println("z-- * z-- = " + z-- * z--) ;  
    System.out.println("t++ * t++ = " + t++ * t++) ;  
  
}
```

--x	*	--x	=	12	\\	4*3	=	12
++y	*	++y	=	20	\\	4*5	=	20
z--	*	z--	=	56	\\	8*7	=	56
t++	*	t++	=	132	\\	11*12	=	132

Örnekler

➤ Örnek 4:

```
public static void main(String[] args) {  
    int x=12;                                15  
    int y=3;                                7  
    int z=4;                                7  
    int toplu = (x+y);                      44  
    y=--x;                                  2  
    int carp = (y*z);                       0  
    int cikar = (x-z);  
    x-=3;  
    int bol = (x/z);  
    y=z++;  
    int kalan = (x%y);  
    System.out.println(toplu);  
    System.out.println(cikar);  
    System.out.println(carp);  
    System.out.println(bol);  
    System.out.println(kalan);  
}
```